

CÔNG TÁC BỒI DƯỠNG CÁN BỘ LÃNH ĐẠO, QUẢN LÝ - GÓC NHÌN TỪ THỰC TIỄN HỌC VIỆN CHÍNH TRỊ KHU VỰC II

TS. BÙI THỊ NGUYỆT THU^(*)

Ngày nhận bài: 16/9/2023

Ngày thẩm định: 20/9/2023

Ngày duyệt đăng: 20/10/2023

Tóm tắt: Bài viết tập trung giới thiệu và phân tích những vấn đề chung về chương trình bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý tại Học viện Chính trị khu vực II; đề cập những kết quả hoạt động bồi dưỡng do Học viện Chính trị khu vực II tổ chức từ năm 2015 đến nay, xác định một số hạn chế và đề xuất các giải pháp nâng cao hiệu quả công tác bồi dưỡng đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý tại Học viện Chính trị khu vực II.

Từ khóa: cán bộ lãnh đạo, quản lý; chương trình bồi dưỡng; Học viện Chính trị khu vực II

1 Khái quát về công tác bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý tại Học viện Chính trị khu vực II

Công tác bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý tại Học viện Chính trị khu vực II được thực hiện xuyên suốt từ trước những năm 2000. Hằng năm, Học viện Chính trị khu vực II được giao chỉ tiêu tổ chức các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ công tác đảng, sau này là các lớp bồi dưỡng chức danh trưởng, phó các cơ quan chuyên trách tham mưu, giúp việc của cấp ủy, cấp huyện và tương đương. Các lớp bồi dưỡng nghiệp vụ công tác kiểm tra, tổ chức, tuyên giáo do Học viện Chính trị khu vực II kết hợp với các Ban Đảng Trung ương, chương trình và đội ngũ báo cáo viên chủ yếu do các cơ quan phía Nam của Ban Đảng Trung ương hỗ trợ. Giai đoạn này các lớp thường được tổ chức với thời lượng từ 10 đến 15 ngày; học viên khá đông, thông thường trên 100 học viên mỗi lớp, các học viên đến từ 21 tỉnh, thành phía Nam. Mỗi năm Học viện Chính trị khu vực II mở từ

04 đến 08 lớp; các lớp thường được tổ chức vào tháng 06, tháng 07, tháng 08 (đây là thời gian Học viện Chính trị khu vực II nghỉ hè).

Hiện nay, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh phân cấp cho Học viện Chính trị khu vực II tổ chức các lớp bồi dưỡng cập nhật kiến thức cho chức danh trưởng, phó các cơ quan chuyên trách tham mưu, giúp việc của cấp ủy, cấp huyện và tương đương, phân bổ chỉ tiêu dao động từ 04 đến 06 lớp/năm, mỗi lớp không quá 60 học viên.

Ngoài ra, được sự cho phép của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh và để đáp ứng nhu cầu của địa phương, Học viện Chính trị khu vực II đã phối hợp với địa phương tổ chức các lớp bồi dưỡng cập nhật kiến thức cho cán bộ thuộc diện ban thường vụ tỉnh ủy, thành ủy; ban cán sự đảng, đảng đoàn, đảng ủy trực thuộc Trung ương và tương đương quản lý (đối tượng 3) và các lớp bồi dưỡng cập nhật kiến thức cho cán bộ thuộc diện ban thường vụ huyện ủy, quận ủy, thị ủy, thành ủy thuộc tỉnh và tương đương quản lý (đối tượng 4). Những ngày đầu mở lớp khi chưa có khung chương trình của Quy định 164-QĐ/TW ngày

^(*) Học viện Chính trị khu vực II, Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh

01/02/2013 của Bộ Chính trị về chế độ bồi dưỡng, cập nhật kiến thức đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp, trên cơ sở quy định về đối tượng, nội dung, thời lượng bồi dưỡng, Học viện Chính trị khu vực II đã chủ động thiết kế chương trình, chuyên đề, mời báo cáo viên cho các lớp bồi dưỡng đối tượng 3, đối tượng 4. Bên cạnh đó, Học viện Chính trị khu vực II còn hỗ trợ thực hiện mẫu các lớp bồi dưỡng đối tượng 4 cho các địa phương, sau đó chuyển giao cho Trường Chính trị tỉnh Kiên Giang, Thành phố Cần Thơ,...

Sau khi Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh ban hành Quyết định số 1238-QĐ/HVCTQG ngày 31/3/2021 về việc ban hành khung chương trình bồi dưỡng cập nhật kiến thức dành cho cán bộ lãnh đạo, quản lý diện Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Thành ủy quản lý, cho phép các học viện khu vực tổ chức lớp bồi dưỡng theo Quy định 164-QĐ/TW với gợi ý 18 chuyên đề, tập trung chủ yếu vào các vấn đề trọng tâm của thế giới, phát triển đất nước theo Văn kiện Đại hội lần thứ XIII của Đảng. Học viện Chính trị khu vực II tiến hành phối hợp với địa phương xây dựng chương trình, kế hoạch và tổ chức lớp trên cơ sở khung chương trình được ban hành và những vấn đề đặt ra, nhu cầu cung cấp tri thức, luận cứ mới, chỉ ra những vấn đề cấp bách và gợi mở cho địa phương định hướng phát triển...

Bên cạnh đó, những năm gần đây, Học viện Chính trị khu vực II thực hiện đa dạng các lớp ngoài chỉ tiêu theo đơn đặt hàng của địa phương, như bồi dưỡng cán bộ dự nguồn cấp ủy cấp tỉnh, cấp ủy cấp huyện; bồi dưỡng nghiệp vụ công tác đảng; lễ tân ngoại giao; kỹ năng lãnh đạo, quản lý...

- Chương trình bồi dưỡng

Chương trình bồi dưỡng cập nhật kiến thức dành cho cán bộ lãnh đạo, quản lý diện ban thường vụ tỉnh ủy, thành ủy quản lý gồm 03 khối kiến thức: (1) Những vấn đề lý luận chung; (2) Kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ, (3) Kỹ năng nhận thức, kỹ năng thực hành nghề nghiệp và kỹ năng giao tiếp, ứng xử.

Chương trình bồi dưỡng cập nhật kiến thức dành cho chức danh chủ chốt thuộc khối đảng gồm 02 khối kiến thức: (1) Những vấn đề lý luận chung; (2) Kiến thức chuyên môn, nghiệp vụ.

Chương trình các lớp bồi dưỡng, cập nhật kiến thức tập trung vào các vấn đề sau: (1) Những thành tựu nghiên cứu mới về chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh và kiến thức về lý luận chính trị; (2) Những vấn đề mới trong đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước; về chính trị, kinh tế, văn hóa, xã hội, quốc phòng, an ninh, đối ngoại, công tác xây dựng Đảng, chính quyền, công tác dân tộc, tôn giáo và công tác quần chúng của nước ta; (3) Tình hình thế giới đương đại tác động tới Việt Nam; (4) Những vấn đề thực tiễn đặt ra đối với công tác lãnh đạo, quản lý; (5) Những kiến thức, kỹ năng và kinh nghiệm mới về khoa học lãnh đạo, quản lý.

Từ những nội dung này và theo yêu cầu của địa phương, Học viện Chính trị khu vực II xây dựng các chương trình bồi dưỡng, cập nhật kiến thức phù hợp với từng đối tượng cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp trong từng thời điểm nhất định.

- Nguồn lực giảng dạy chương trình bồi dưỡng

Hiện nay, chưa có văn bản quy định cụ thể về tiêu chuẩn báo cáo viên tham gia giảng dạy các chương trình bồi dưỡng. Song, vận dụng theo quy định về giảng dạy cao cấp lý luận chính trị hiện nay, đội ngũ tham gia giảng dạy chương trình bồi dưỡng ở Học viện Chính trị khu vực II chủ yếu từ 04 nguồn lực sau:

Một là, nguồn lực của Học viện Chính trị khu vực II: các đồng chí trong Ban Giám đốc Học viện Chính trị khu vực II; các trưởng, phó khoa, giảng viên cao cấp, giảng viên chính.

Hai là, nguồn lực của các đơn vị trong hệ thống Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh và các trường chính trị tỉnh, Thành phố: Viện trưởng các viện chuyên ngành của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh; trưởng, phó khoa thuộc các học viện khu vực; hiệu trưởng, hiệu phó các trường chính trị tỉnh, thành phố;

giảng viên có thâm niên nghề nghiệp, nghiên cứu sâu về một hoặc nhiều lĩnh vực liên quan đến nội dung bồi dưỡng.

Ba là, nguồn lực của địa phương: Bí thư tỉnh ủy, thành ủy hoặc Chủ tịch Ủy ban nhân dân tỉnh/thành phố; giám đốc sở, ban, ngành thuộc tỉnh; bí thư huyện ủy, quận ủy, thành ủy thuộc tỉnh/thành phố.

Bốn là, nguồn lực từ các trường đại học và các cơ quan ngoài hệ thống Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh: chuyên gia hàng đầu trong các lĩnh vực ở Việt Nam; Lãnh đạo và giảng viên có chuyên môn sâu về một lĩnh vực cụ thể ở các trường đại học.

- *Số lượng lớp bồi dưỡng trong chỉ tiêu:* tổ chức thành công 56 lớp với 3.312 lượt học viên (xem Bảng 1)

- *Số lượng lớp bồi dưỡng ngoài chỉ tiêu:* tổ chức thành công 112 lớp với 12.297 lượt học viên (xem Bảng 2)

- *Về chương trình bồi dưỡng:* việc thiết kế chương trình bồi dưỡng đã có sự thay đổi nhất định, chuyển trọng tâm từ thiết kế chặt chẽ về cấu trúc sang tập trung vào định hướng hành động, thực thi công vụ, nhận diện và giải quyết những vấn đề thực tiễn đặt ra. Khu biệt hóa đối tượng đi học cho từng lớp theo chức danh lãnh đạo, quản lý giúp cho chương trình

Bảng 1: Tổng hợp số lượng lớp bồi dưỡng trong chỉ tiêu (từ năm 2015 đến năm 2023)

TT	Tên lớp	Số lượng lớp	Số lượng học viên
1	Bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho chức danh trưởng ban, phó trưởng ban dân vận cấp ủy cấp huyện và tương đương	12	698
2	Bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ công tác tổ chức cho chức danh trưởng ban, phó trưởng ban tổ chức cấp ủy cấp huyện và tương đương	13	853
3	Bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ công tác văn phòng cấp ủy cho chức danh chánh, phó chánh văn phòng cấp ủy cấp huyện và tương đương	10	714
4	Bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho chức danh chủ nhiệm, phó chủ nhiệm ủy ban kiểm tra cấp ủy cấp huyện và tương đương	13	805
5	Bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho chức danh trưởng ban, phó trưởng ban tuyên giáo cấp ủy cấp huyện và tương đương	8	242
Tổng số		56	3.312

Nguồn: Số liệu được tổng hợp từ báo cáo công tác đào tạo, bồi dưỡng của Học viện Chính trị khu vực II qua các năm từ năm 2015 đến năm 2023

2. Một số kết quả của công tác bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý tại Học viện Chính trị khu vực II từ năm 2015 đến nay

Từ năm 2015 đến tháng 6/2023, Học viện Chính trị khu vực II đã phối hợp tổ chức thành công 168 lớp với số lượng học viên là: 15.609 lượt học viên, cụ thể:

bồi dưỡng ngày càng phù hợp hơn với nhu cầu của người học.

Nội dung, chương trình bồi dưỡng luôn được cập nhật kịp thời. Những nội dung cập nhật năm sau thường dựa trên nhu cầu của học viên thông qua đề xuất vào cuối khóa học của năm trước. Do đó, chương trình bồi

Bảng 2: Tổng hợp số lượng lớp bồi dưỡng ngoài chỉ tiêu (từ năm 2015 đến năm 2023)

TT	Tên lớp	Số lượng lớp	Số lượng học viên
1	Bồi dưỡng chuyên môn, nghiệp vụ cho bí thư, phó bí thư, chủ tịch, phó chủ tịch xã, phường và tương đương	6	593
2	Bồi dưỡng lãnh đạo, quản lý cấp phòng	04	260
3	Bồi dưỡng công tác xây dựng Đảng	23	2.657
4	Bồi dưỡng, cập nhật kiến thức cho cán bộ lãnh đạo, quản lý (đối tượng 3)	51	5.706
5	Bồi dưỡng cấp ủy viên cấp tỉnh (tỉnh ủy viên)	02	280
6	Bồi dưỡng cán bộ nguồn cấp tỉnh	18	1509
7	Bồi dưỡng cán bộ nguồn cấp huyện	2	195
8	Bồi dưỡng đối tượng 4	8	1097
Tổng số		112	12.297

Nguồn: Số liệu được tổng hợp từ báo cáo công tác đào tạo, bồi dưỡng của Học viện Chính trị khu vực II qua các năm từ năm 2015 đến năm 2023

đưỡng luôn được đánh giá cao, đáp ứng ngày càng đúng yêu cầu của địa phương.

- Về phương pháp giảng dạy và học tập: Phương pháp căn bản được thực hiện đối với các lớp bồi dưỡng là định hướng, hướng dẫn, trao đổi thông tin, kinh nghiệm, thảo luận để tìm ra biện pháp tối ưu nhằm giải quyết vấn đề thực tiễn đặt ra. Báo cáo viên nêu vấn đề, tình huống và hướng dẫn, đối thoại, gợi mở giải quyết vấn đề nhằm rèn luyện phương pháp, kỹ năng giải quyết vấn đề, xử lý tình huống. Sau mỗi cụm chuyên đề, đều tổ chức cho học viên đi nghiên cứu, khảo sát thực tế với thời gian thích hợp, góp phần củng cố lý luận, tìm ra giải pháp để giải quyết các vấn đề cấp bách của địa phương.

- Về nguồn lực tham gia giảng dạy chương trình bồi dưỡng

+ Đối với đội ngũ giảng viên của Học viện Chính trị khu vực II

Thông qua việc tham gia giảng dạy các lớp bồi dưỡng, năng lực chuyên môn của đội ngũ giảng viên Học viện Chính trị khu vực II ngày càng nâng cao. Năm 2015, tỷ lệ giảng viên của Học viện Chính trị khu vực II tham gia giảng dạy các lớp bồi dưỡng chức danh chỉ đạt 20%. Đến nay, tỷ lệ này đã tăng lên trên 50%. Đối với các lớp bồi dưỡng ngoài chỉ tiêu, tỷ lệ này tăng từ 10% (năm 2015) lên 40% (năm 2023). Sự trưởng thành của đội ngũ giảng viên tham gia vào công tác bồi dưỡng đã khẳng định vị trí, vai trò của Học viện Chính trị khu vực II trong công tác đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý khu vực phía Nam. Nhờ đó, uy

tín của Học viện Chính trị khu vực II đối với các địa phương khu vực phía Nam trong việc tổ chức các lớp bồi dưỡng ngày càng được nâng cao.

+ Đối với đội ngũ giảng viên, báo cáo viên bên ngoài Học viện Chính trị khu vực II

(1) Giảng viên từ Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh và các Học viện Chính trị khu vực: quá trình trao đổi giảng viên giữa Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh và các Học viện khu vực thông qua chương trình đào tạo cao học và chương trình bồi dưỡng đã góp phần nâng dần chất lượng đội ngũ giảng viên của Học viện Chính trị khu vực II. Năm 2015, tỷ lệ này là 30% thì hiện nay tỷ lệ này chỉ còn 20%. Tuy nhiên, việc trao đổi giảng viên giữa Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh với các Học viện khu vực nói chung và Học viện Chính trị khu vực II nói riêng gặp khó khăn nhất định về kinh phí. Vì hiện nay, mức chi trả đối với các lớp bồi dưỡng trong chỉ tiêu được thực hiện theo định mức của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh nên chưa đáp ứng được công sức mà giảng viên phải nghiên cứu, biên soạn bài giảng. Tuy nhiên, nếu trả cao hơn mức chi theo quy định của Bộ Tài chính thì ảnh hưởng đến mức chi thường xuyên của Học viện Chính trị khu vực II.

(2) Những chuyên gia đang làm việc trực tiếp từ cơ quan, ban ngành thuộc hệ thống chính trị: đây là đội ngũ báo cáo viên thường nhận được nhiều phản hồi tích cực từ học viên các lớp bồi dưỡng, do khả năng nắm bắt kịp thời chủ trương, đường lối của Đảng, quy định pháp luật của Nhà nước, các xu hướng phát triển của thế giới, cung cấp cho học viên những kiến giải phù hợp đối với các vấn đề khó khăn trong thực tế. Tuy nhiên, hạn chế lớn nhất của các chuyên gia này chính là phương pháp truyền đạt, nguyên nhân là do đội ngũ này xuất phát từ các chuyên ngành khác nhau, thiếu phương pháp sư phạm, dẫn đến đôi lúc chuyên tài quá nhiều kiến thức, học viên cảm thấy áp lực vì chưa nắm bắt hết được các ý tưởng của báo cáo viên.

Việc mời các chuyên gia tham gia chương trình bồi dưỡng có nhiều thuận lợi vì phần lớn

họ đã từng là học viên của Học viện Chính trị khu vực II hoặc là học viên trong hệ thống Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, nên đội ngũ này rất nhiệt tình hỗ trợ cho Học viện Chính trị khu vực II khi được mời. Tuy nhiên, do đội ngũ chuyên gia này thường vướng lịch công tác đội xuất, nên thường xuyên phải điều chỉnh lịch giảng dạy, ảnh hưởng không nhỏ đến kế hoạch bồi dưỡng cũng như sắp xếp nơi ăn nghỉ tại địa phương.

Nếu năm 2015, tỷ lệ chuyên gia đang làm việc trực tiếp từ cơ quan, ban ngành thuộc hệ thống chính trị tham gia giảng dạy chương trình bồi dưỡng là 60%, thì đến nay con số này giảm còn 15%.

(3) Giảng viên có uy tín từ các trường đại học: từ năm 2015 trở về trước, đội ngũ này ít tham gia giảng dạy các chương trình bồi dưỡng. Tuy nhiên, từ năm 2020 đến nay, theo đề nghị của địa phương đối với các lớp bồi dưỡng ngoài chỉ tiêu, Học viện Chính trị khu vực II mời giảng viên có uy tín từ các trường đại học đối với những chuyên đề mang tính chuyên môn sâu ở các ngành và lĩnh vực cụ thể, như Đại học Kinh tế Thành phố Hồ Chí Minh, Đại học Kinh tế Quốc dân Hà Nội, Đại học Khoa học tự nhiên, Đại học Nông lâm, Học viện Hành chính quốc gia,... Tỷ lệ mời giảng viên có uy tín từ các trường đại học dao động hằng năm từ 05% đến 15% theo nhu cầu của địa phương. Tuy nhiên, hiện nay, Học viện Chính trị khu vực II mời các giảng viên của các trường đại học với tư cách cá nhân, theo từng lớp cụ thể, hầu như không thông qua cơ sở đào tạo và chưa tạo thành nguồn lực ổn định thực sự cho chương trình bồi dưỡng.

- Về công tác quản lý học viên

Học viện Chính trị khu vực II đều thành lập ban tổ chức lớp học, phân công bố trí cán bộ từ ngạch chuyên viên chính theo dõi hoạt động của lớp, bảo đảm sỹ số luôn đạt 90% trở lên, kể cả các lớp bồi dưỡng ngoài chỉ tiêu. Việc điểm danh thực hiện hoàn toàn thông qua camera tại phòng học, được 100% học viên đồng tình, đánh giá cao.

Đối với các lớp bồi dưỡng ngoài chỉ tiêu, Học viện Chính trị khu vực II phối hợp chặt chẽ với Ban Thường vụ Tỉnh/Thành ủy thành lập Ban chỉ đạo, Ban tổ chức, Tổ thư ký lớp, xây dựng kế hoạch, phân công theo dõi, hỗ trợ học viên trong suốt thời gian học tập của khóa học.

- Về đánh giá kết quả bồi dưỡng

Mặc dù là lớp bồi dưỡng ngắn ngày, nhưng việc đánh giá được thực hiện nghiêm túc thông qua bài thu hoạch cuối khóa học hoặc đề án cuối khóa học. Bài thu hoạch hoặc đề án cuối khóa học được xây dựng, thiết kế công phu, với những nội dung chính: cơ sở lý luận, cơ sở thực tiễn của vấn đề mà học viên quan tâm, đánh giá thực trạng và đề xuất giải pháp giải quyết, ban tổ chức lớp học đánh giá, các học viên không đạt sẽ không được cấp chứng chỉ cuối khóa học.

3. Một số hạn chế trong công tác bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý tại Học viện Chính trị khu vực II

Mặc dù đã đạt được những kết quả đáng ghi nhận, nhưng đối chiếu với mục tiêu, yêu cầu bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý, thì công tác bồi dưỡng tại Học viện Chính trị khu vực II vẫn bộc lộ những hạn chế nhất định.

Thứ nhất, về xây dựng chương trình bồi dưỡng. Các chương trình bồi dưỡng do Học viện Chính trị khu vực II tổ chức thực hiện đều tuân thủ các quy định của Trung ương và Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh. Hằng năm, Học viện Chính trị khu vực II đều tổng hợp danh mục các chuyên đề của năm cũ, cập nhật các chuyên đề của năm mới theo ý kiến đề xuất của học viên, phát triển chương trình phù hợp theo từng đối tượng bồi dưỡng. Tuy nhiên, việc cập nhật các chuyên đề mới vẫn còn bị động, điều này xuất phát từ khó khăn trong khâu đánh giá nhu cầu. Học viên vẫn còn e ngại chưa mạnh dạn đề xuất các yêu cầu, nội dung mới trong phiếu lấy kiến hoặc tại buổi sinh hoạt tổng kết khóa học, dẫn đến cập nhật thông tin chưa kịp thời. Mặt khác, Hội đồng khoa học của Học viện Chính trị

khu vực II cũng chưa đầu tư nhiều cho công tác bồi dưỡng, chưa xem xét thấu đáo các chuyên đề cập nhật, các hội đồng liên khoa tập trung nhiều cho hệ cao cấp lý luận chính trị và nghiên cứu khoa học, nên việc tham vấn cho địa phương còn bị động, thiếu chương trình tổng thể mang tính chiến lược.

Thứ hai, nội dung chương trình bồi dưỡng.

Kết quả khảo sát phiếu lấy ý kiến của học viên cho thấy, vẫn còn khoảng 15% học viên đánh giá các chương trình bồi dưỡng chưa bám sát nhu cầu thực tế, trùng lặp nội dung giữa một số chuyên đề, phân liên hệ thực tiễn địa phương còn chung chung, chưa cụ thể. Khung chương trình bồi dưỡng chức danh lãnh đạo các cơ quan chuyên trách tham mưu, giúp việc của cấp ủy ban hành từ năm 2018 đến nay vẫn chưa điều chỉnh phù hợp với lý luận và thực tiễn. Một số chuyên đề liên quan đến tôn giáo, dân tộc, xử lý điểm nóng tính thực tiễn chưa cao. Nội dung nghiên cứu thực tế chưa phong phú...

Thứ ba, về đội ngũ giảng viên. Nguồn nhân lực tại chỗ phục vụ cho các lớp bồi dưỡng chưa đáp ứng được yêu cầu. Chương trình bồi dưỡng ngoài chỉ tiêu thường dựa vào yêu cầu của địa phương mở lớp, tập trung những vấn đề mới mang tính chuyên sâu ở các lĩnh vực khoa học, nên Học viện Chính trị khu vực II khá bị động về nguồn lực, trong khi số lượng các lớp này thường nhiều gấp 3 đến 4 lần so với các lớp bồi dưỡng trong chỉ tiêu. Một số giảng viên tại Học viện Chính trị khu vực II vẫn chưa nhận thức đầy đủ về tầm quan trọng của hoạt động bồi dưỡng nên chưa thật sự nỗ lực phấn đấu tham gia giảng dạy bồi dưỡng, dẫn đến tình trạng thiếu hụt nhân lực khi cùng lúc thực hiện nhiều lớp ở nhiều địa phương khác nhau. Việc trao đổi kinh nghiệm giảng dạy các lớp bồi dưỡng giữa các thế hệ giảng viên còn hạn chế, chưa tạo thành hoạt động sinh hoạt chuyên môn thường xuyên. Trình độ ngoại ngữ, ứng dụng công nghệ thông tin trong học thuật hạn chế dẫn đến khả năng khai thác thông tin khoa học từ các nguồn tài liệu quốc

tế gặp nhiều khó khăn, nên nội dung bài giảng có lúc đơn điệu, một chiều, thiếu hấp dẫn, trong khi trình độ tiếp cận tri thức quốc tế của các học viên ngày càng cao. Đây là hạn chế cần khắc phục của đội ngũ giảng viên Học viện Chính trị khu vực II trong quá trình nâng cao hiệu quả công tác bồi dưỡng. Các giảng viên mời ngoài hệ thống Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh chủ yếu với tư cách cá nhân, không thông qua cơ sở chủ quản nên mang tính đơn lẻ, thiếu ổn định.

Thứ ba, ngân sách dành cho hoạt động bồi dưỡng phân bổ còn hạn chế, kế hoạch về kinh phí chưa chi tiết, thiếu cụ thể dẫn đến phát sinh nhiều chi phí khác chưa đề cập trong dự toán. Từ năm 2018 trở về trước, trong chương trình bồi dưỡng nghiệp vụ công tác đảng, sau này đổi thành chương trình bồi dưỡng chức danh có kinh phí cho nội dung đi nghiên cứu thực tế, nhưng từ năm 2018 đến nay, trong chương trình học tập các lớp bồi dưỡng chức danh không còn nội dung này, điều này ảnh hưởng nhất định đến chất lượng học tập của các lớp bồi dưỡng chức danh. Bởi vì, việc đi nghiên cứu thực tế giúp học viên rèn luyện khả năng vận dụng lý luận vào thực tiễn, đánh giá, phân tích vấn đề cụ thể ở địa phương/đơn vị, góp phần thực hiện nguyên tắc “lý luận gắn với thực tiễn”.

Thứ tư, một số địa phương chưa đầu tư đúng mức trang thiết bị tại các cơ sở đào tạo, như thiếu màn hình, máy chiếu, hệ thống âm thanh cũ, dẫn đến khó khăn trong việc áp dụng các phương pháp giảng dạy tích cực.

4. Giải pháp nâng cao chất lượng công tác bồi dưỡng tại Học viện Chính trị khu vực II trong thời gian tới

Để nâng cao công tác bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý tại Học viện Chính trị khu vực II đáp ứng được yêu cầu đặt ra trong tình hình mới cần **tập trung thực hiện hiệu quả một số giải pháp** sau:

Một là, xây dựng kế hoạch tổng thể về bồi dưỡng. Xác định mục tiêu, nhiệm vụ cụ thể và những định hướng mang tính chiến lược. Trong quá trình xây dựng kế hoạch tổng thể, phải tuân thủ những quy định của Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh, Ban Tổ chức Trung ương, cần phối hợp chặt chẽ với tỉnh/thành ủy, nắm chắc số lượng cán bộ có nhu cầu bồi dưỡng để đảm bảo kế hoạch tổng thể được thực hiện khả thi.

Hai là, tiếp tục đổi mới phương thức và nội dung chương trình bồi dưỡng. Chương trình bồi dưỡng cần thay đổi linh hoạt theo tình hình thực tế từng năm, hướng vào các vấn đề cấp thiết đặt ra từ quá trình công tác. Nội dung phải cân đối giữa kiến thức và kỹ năng nghiệp vụ, kỹ năng lãnh đạo, quản lý, dành thời gian thích hợp cho thảo luận, giải quyết tình huống cụ thể để giúp cán bộ lãnh đạo, quản lý nâng cao kỹ năng thực hành trong giải quyết công việc. Tăng cường đổi mới trong quá trình giảng dạy - học tập tại lớp, kết hợp tổ chức cho học viên đi nghiên cứu thực tế với thời gian phù hợp.

Nội dung chương trình bồi dưỡng cần chú ý đến đối tượng bồi dưỡng. Đối với các lớp bồi dưỡng theo nghiệp vụ, chuyên môn, chức danh, nội dung chương trình phải tập trung cập nhật tri thức mới, kỹ năng mới theo đúng lĩnh vực nghiên cứu và vị trí đang công tác. Đối với các lớp bồi dưỡng đối tượng 3, đối tượng 4 hoặc dự nguồn cán bộ lãnh đạo cấp tỉnh, cấp huyện cần hướng tới kỹ năng lãnh đạo, quản lý, nâng cao tầm nhìn, năng lực giải quyết các các vấn đề tại địa phương, đơn vị công tác.

Ba là, tăng cường phối hợp chặt chẽ giữa các bên khi tham gia quá trình bồi dưỡng. Các đơn vị tổ chức bồi dưỡng phải có trách nhiệm xây dựng nội dung, chương trình, kế hoạch triển khai các lớp bồi dưỡng phù hợp cho từng đối tượng; chịu trách nhiệm triệu tập học viên, quản lý học viên, đánh giá kết quả đầu ra. Cơ quan, địa phương

là cấp ủy, tổ chức đảng các cấp chịu trách nhiệm chọn, cử cán bộ đi học theo đúng quy định đối tượng, tham gia quản lý học viên nếu lớp đặt tại địa phương, bảo đảm cơ sở vật chất kỹ thuật phục vụ quá trình dạy và học.

Bốn là, tăng cường hợp tác trong nghiên cứu khoa học giữa địa phương với Học viện Chính trị khu vực II và các trường đại học. Đây là hoạt động quan trọng để xây dựng và nâng cao trình độ của cán bộ, giảng viên làm việc trong các cơ sở giáo dục, đào tạo nói chung, Học viện Chính trị khu vực II nói riêng. Thông qua hoạt động hợp tác nghiên cứu khoa học, đội ngũ cán bộ, giảng viên có cơ hội học hỏi, trao đổi kinh nghiệm, nâng cao chất lượng nguồn nhân lực.

Năm là, xây dựng đội ngũ báo cáo viên đủ về số lượng, đạt về chất lượng bảo đảm tính kế thừa. Để chuẩn bị nguồn lực báo cáo viên phong phú, đa dạng có chất lượng thì cần thu thập các số liệu phản hồi của học viên các lớp đã tổ chức (dưới dạng định lượng) để quyết định mời hay không mời báo cáo viên tham gia tiếp tục cho các năm tiếp theo. Học viện Chính trị khu vực II cần trao đổi và ký kết các bản ghi nhớ với các trường đại học, đặc biệt là các trường thành viên của Đại học Quốc gia Thành phố Hồ Chí Minh, xây dựng kế hoạch trao đổi, chia sẻ nguồn nhân lực cũng như các nguồn lực khác về cơ sở dữ liệu, thông tin truyền thông.

Sáu là, bố trí nguồn kinh phí phù hợp cho các lớp bồi dưỡng trong chỉ tiêu, cho phép linh hoạt về số lượng học viên tham dự, không nên giới hạn 60 học viên/lớp như hiện nay dễ dẫn đến tình trạng sĩ số học viên thực tế dự học luôn thấp hơn 60. Nâng mức chi thù lao cho giảng viên, báo cáo viên để thu hút đội ngũ chuyên gia tham gia giảng dạy, đây không chỉ đơn thuần là người dạy mà còn là đội ngũ tham gia tích cực vào việc xây dựng chương trình, biên soạn tài liệu và tổ chức bồi dưỡng.

Như vậy, việc thực hiện đồng bộ các giải pháp sẽ giúp Học viện Chính trị khu vực II phát triển công tác bồi dưỡng ngang tầm yêu cầu, nhiệm vụ trong tình hình mới, xứng đáng là trung tâm đào tạo, bồi dưỡng cán bộ lãnh đạo, quản lý uy tín ở khu vực phía Nam □

TÀI LIỆU THAM KHẢO

1. Báo cáo về công tác bồi dưỡng từ năm 2015 đến nay và phương hướng, nhiệm vụ trong những năm tiếp theo, phục vụ Hội nghị công tác đào tạo năm 2023 của Học viện Chính trị khu vực II
2. Báo cáo về chất lượng nguồn nhân lực năm 2022 và phân công giảng viên năm 2023, phục vụ Hội nghị công tác đào tạo năm 2023 của Học viện Chính trị khu vực II
3. Báo cáo tổng kết các lớp bồi dưỡng do Học viện Chính trị khu vực II tổ chức từ năm 2020 đến nay.
4. Quyết định số 4254/QĐ-HVCTQG ngày 27 tháng 7 năm 2018 của Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh về Khung chương trình bồi dưỡng công tác Tổ chức, Kiểm tra, Dân vận và Tuyên giáo thực hiện tại các Học viện khu vực
5. Quyết định số 1238-QĐ/HVCTQG ngày 31/3/2021 của Giám đốc Học viện Chính trị quốc gia Hồ Chí Minh về việc ban hành khung chương trình bồi dưỡng cập nhật kiến thức dành cho cán bộ lãnh đạo, quản lý diện Ban Thường vụ Tỉnh ủy, Thành ủy quản lý
6. Quy định số 164-QĐ/TW ngày 01/02/2013 của Bộ Chính trị (khóa XI) về chế độ bồi dưỡng, cập nhật kiến thức đối với cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp
7. Tổng hợp báo cáo kết quả lấy phiếu ý kiến học viên các lớp bồi dưỡng từ năm 2020 đến nay